

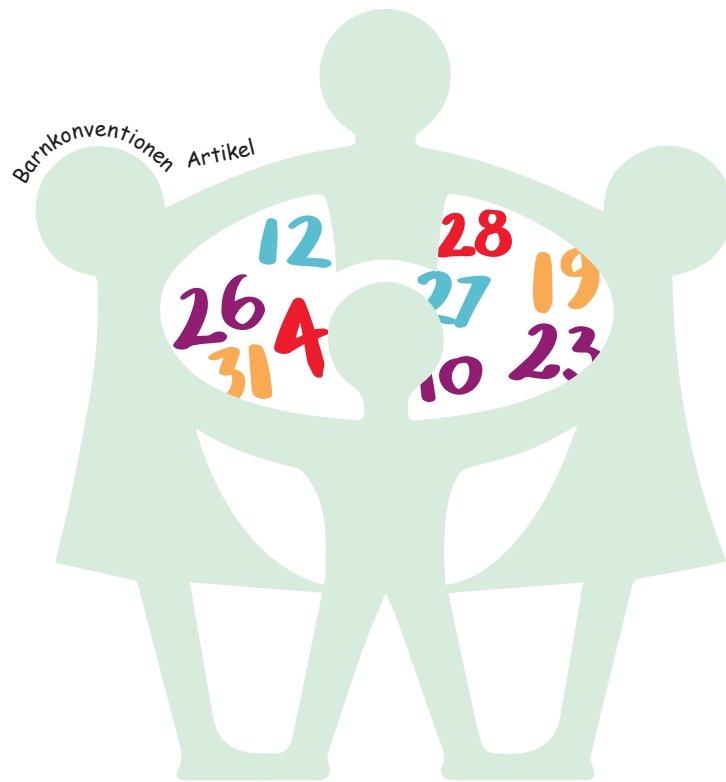
UNGA ÖRNAR

Unga Örnars barn- manifest

Unga Örnars barnmanifest

Unga Örnar tycker att alla barn har rätt till en jämlik barndom och att de som bestämmer i Sverige ska följa barnkonventionen. Det innebär att vi arbetar för att alla barn och unga ska få en rättvis fördelning av samhällets resurser, exempelvis genom en likvärdig skola. Alla barn och unga ska ges samma möjligheter, oavsett bakgrund, bostadsort eller ekonomisk situation. I Unga Örnars barnmanifest presenterar vi förslag inom nio olika områden som vi anser kommer göra samhället bättre och mer jämlikt för barn i Sverige och i världen.

INNEHÅLL

Jämlika ekonomiska förutsättningar	3
Jämlikhet oavsett boendeort	4
En jämlik skola	5
En jämlik tillgång till fritid	6
Ett jämlikt och tryggt boende	7
En human och jämlik asylpolitik	8
Jämlikhet oberoende av funktionsvariation	9
Jämlika stödåtgärder mot psykisk ohälsa	10
Ett jämlikt inflytande	11

Jämlika ekonomiska förutsättningar

”Varje barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.”

Barnkonventionen artikel 26

Föräldrars ekonomiska situation påverkar i allt för hög utsträckning barns möjlighet att tillgodose sig sina rättigheter. I händelse av arbetslösa eller sjukskrivna föräldrar får inte samhällets skyddsnät svika.

Unga Örnar vill därför att:

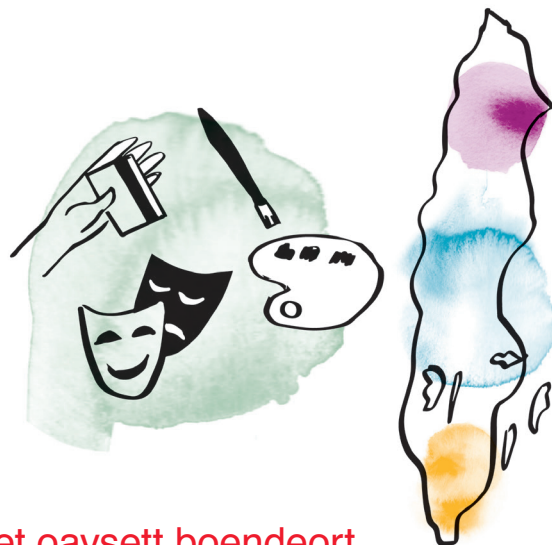
- Klassamhället ska avskaffas.
- Vinster i välfärden ska avskaffas.
- Alla förskolor och fritids ska vara avgiftsfria och inte vinstdrivande.
- Alla barn ska ha möjlighet att följa med på skolans aktiviteter oavsett familjens ekonomiska förutsättningar.

Klassamhället är ett stort hinder för att alla barn ska nå sin fulla potential. Ingen ska växa upp med känslan att de inte har möjligheten att lyckas eller saknar jämlika förutsättningar i relation till jämnåriga och vänner. Ojämlika uppväxtvillkor leder till att alla barns rättigheter inte tillgodoses. Klyftorna som finns mellan rika och fattiga i Sverige växer fort och det påverkar jämlikheten negativt. För att nå målet om en jämlik barndom behöver klassamhället avskaffas.

Välfärden finansieras av oss tillsammans och då ska pengarna också gå direkt tillbaka till alla medborgare, de ska inte gå till vinster till några få. De skolor och vårdinrättningar som drivs med ett vinstintresse ökar ojämlikheten i och med att de ofta prioriterar områden som är socioekonomiskt starka. Alla barn och unga förtjänar en jämlik välfärd.

Unga Örnar anser att alla förskolor och fritids ska vara avgiftsfria. Alla barn ska ha möjlighet att få ta del av en verksamhet som är viktig för barns utveckling oavsett föräldrarnas ekonomiska situation.

Skolan ska vara avgiftsfri, trots det arrangeras aktiviteter under terminerna som innebär en kostnad för varje elev. Alla barn och unga som går i skolan ska kunna vara en del av gemenskapen oavsett föräldrarnas yrke och inkomst. Därför anser Unga Örnar att skolan ska säkerställa att alla barn och unga ska kunna delta på alla aktiviteter skolan anordnar.

Jämlikhet oavsett boendeort

”Politiker som styr länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser.”

Barnkonventionen artikel 4

Unga Örnar är kritiska till att barn och ungas rättigheter tillgodoses olika beroende på var i Sverige man bor. Inga barn och unga ska behöva bli lidande på grund av föräldrarnas val av bostadsort.

Unga Örnar vill därför att:

- Alla samhällsfunktioner ska finnas tillgängliga i hela landet.
- Barn och unga ska ha tillgång till meningsfulla aktiviteter och ett rikt kulturliv oavsett var de bor.
- Alla barn och unga ska ha tillgång till en välfungerande internetuppkoppling.

Oavsett om man bor i en storstad eller på landet ska barns rättigheter tillgodoses. Var man bor ska aldrig påverka ett barns rätt till vård, fritidsaktiviteter eller utbildning. Genom att bygga ut kollektivtrafiken, stärka sjukvården och skolan i mindre orter ökar inte bara jämlikheten utan även möjligheten för fler att leva på landsbygden och i mindre orter.

Även barns rätt till en meningsfull fritid och ett rikt kulturliv påverkas av var i Sverige man bor. Framförallt i mindre orter är utbudet av fritidsaktiviteter begränsat vilket innebär att många barn står utan en möjlighet till en meningsfull fritid. Unga Örnar anser att alla barn, oavsett om de bor på landsbygden eller i storstaden, ska ha tillgång till meningsfulla aktiviteter och ett rikt kulturliv.

En stor del av barn och ungas liv levs på internet idag. Däremot varierar tillgången till internet kraftigt i Sverige. Internet är ofta en förutsättning för att kunna göra sina skolarbeten, hålla sig uppdaterad om omvärlden och för att kunna kommunicera med sina vänner. Vi tycker därför att alla barn och unga ska ha tillgång till en välfungerande internetuppkoppling oavsett var i Sverige de bor.

Oavsett om man bor i en storstad eller på landet ska barns rättigheter tillgodoses.

En jämlik skola

”Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.”

Barnkonventionen artikel 28

Kvaliteten på svensk skolundervisning skiljer sig åt från kommun till kommun och från skola till skola. Skolorna har inte samma förutsättningar att erbjuda en likvärdig skolgång för alla barn.

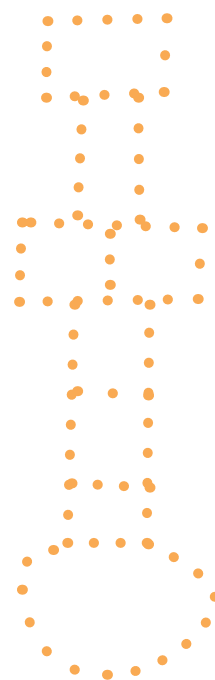
Unga Örnar vill därför att:

- Alla barn ska ges möjligheten att klara av skolan.
- Den obligatoriska skolgången ska vara fri från läxor och ett nytt bedömningssystem ska utredas.
- Det fria skolvalet ska avskaffas.

Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag och ska jämna ut de skillnader som finns mellan barn i samhället. Skolan är därför mer än bara en kunskapsfabrik och har också ett viktigt samhällsmål om att fostra barn och unga till demokratiska medborgare. Unga Örnar anser därför att oavsett barnets förutsättningar ska alla barn ges möjligheten att klara av sin skolgång. Det är skolans uppgift att individuellt anpassa skolgången med exempelvis hjälpmedel, resurslärare och tid för återhämtning för att varje elev ska lyckas. För att alla barn ska klara av skolan behöver lärarnas kompetens för olikheter stärkas. Därför behöver både elever och lärare få utbildning i normkritik, genus samt barns rättigheter.

Skolan ska vara fri från läxor och betyg. När skoldagen är slut ska tid för återhämtning och fritidsaktiviteter finnas. Föräldrars ekonomi eller möjlighet att hjälpa till med läxor ska inte påverka ett barns chans att klara skolan. Därför är det viktigt att all kunskapsinhämtning sker i skolan, under skoltid. Vi anser att elever bör få kunskap för livet och att betyg är ett hinder för lärandet. Kunskap är en konstant pågående process och bör inte fastslås vid ett särskilt tillfälle. Ett annat urvalssystem för gymnasie- och högskola behöver därför utredas.

Det fria skolvalet behöver avskaffas för att vi ska nå målet om en jämlik skola. Effekten av det fria skolvalet är att barn delas upp utifrån deras socioekonomiska status. Barns skolgång får aldrig avgöras utifrån föräldrarnas ekonomi, bostadsort eller sysselsättning. Alla Sveriges skolor ska vara bra, inte bara en del. Det är avgörande för att minska klassklyftorna i samhället.

En jämlik tillgång till fritid

”Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.”

Barnkonventionen artikel 31

Alla barn har rätt att ha kul, men så är det inte idag. Det finns stora skillnader i hur barn och ungas fritid ser ut. Ofta beror det på faktorer som familjens sociala klass och att fritidsaktiviteter idag är för dyra för många barnfamiljer.

Unga Örnar vill därför att:

- Det ska finnas ett stort utbud av aktiviteter för barn och unga under alla skollov.
- Alla kommuner ska ha ett eget aktivitetsbibliotek som barn och unga kostnadsfritt kan låna utrustning från.
- All kollektivtrafik ska vara avgiftsfri för barn.

Barn och ungas behov av en meningsfull fritid tar inte uppehåll bara för att skolan gör det. Det behöver finnas ett stort utbud av fritidsaktiviteter även under skolloven för att tillgodose barns rätt att ha kul. Varje kommun behöver avsätta ekonomiska medel för fritidsaktiviteter under läsårets alla lov. I samarbete med det lokala föreningslivet bör varje kommun anordna aktiviteter, med tillhörande transport för dem som har lång resväg. Aktiviteterna ska vara tillgängliga för alla och utan krav på förkunskap.

Ett hinder för många barnfamiljer är att aktiviteter och eventuellt tillhörande utrustning är förenat med en allt för stor kostnad. Kommunerna behöver jobba för att alla barn ska kunna delta på fritidsaktiviteter, oberoende av familjens ekonomiska situation. Därför vill vi att ett aktivitetsbibliotek ska finnas i varje kommun med utrustning för utlåning. Utrustningen ska barn och unga kunna låna under både under kortare och längre perioder för att testa på nya sporter eller fritidsaktiviteter. Barns intressen bör inte begränsas på grund av aktivitetsbibliotekets utbud, utan vi vill att många olika typer av fritidsintressen ska möjliggöras, exempelvis musik, dans, konst, teater, sport, brädspel med mera.

För att barn ska kunna delta på fritidsaktiviteter behöver de också kunna ta sig till dem. Därför tycker vi att all kollektivtrafik, året runt, ska vara avgiftsfri för barn i åldern 0–18 år.

Ett jämlikt och tryggt boende

”Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.”

Barnkonventionen artikel 27

Bostadsbrist, trångboddhet och hemlöshet. Tre stora samhällsproblem som påverkar barn och unga i allt för hög utsträckning.

Unga Örnar vill därför att:

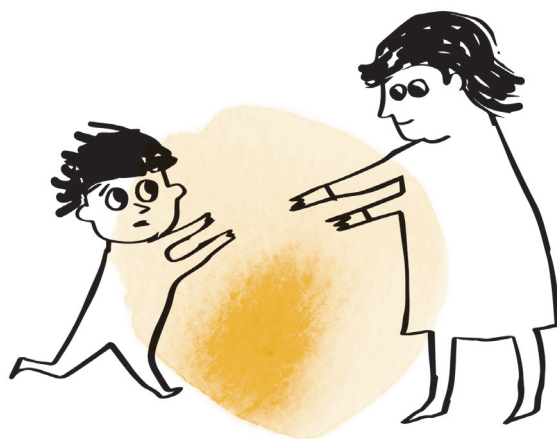
- Alla barn och unga har rätt till ett tryggt och funktionellt boende.
- Det ska finnas en stor variation av trygga boendeformer.
- Inget barn får vräkas från sitt hem.

För att nå målet om en jämlik barndom är det viktigt att barn och ungas boende är tryggt och funktionellt. Bostadsbristen är akut på många håll i landet vilket leder till ökad trångboddhet och osäkra boendeformer via andrahand- och tredjehandsuthyrningar. Att bo tillsammans på en liten yta minskar levnadsstandarden och kan resultera i sämre psykisk och fysisk hälsa. Vi anser att boendet är en av de viktigaste trygghetsfaktorerna i ett barns liv. Ett barn ska kunna bo med de bekvämligheter som krävs för att ha ett välfungerande liv. Under sin uppväxt ska därför alla barn ha ett stabilt boende med en egen säng att sova i och möjligheten att äta sig mätt varje dag. I de fall staten tar över ansvaret för barns boende måste de nödvändigaste bekvämligheterna tillhandahållas och det boende som erbjuds ska följa barnkonventionens humana krav.

Unga Örnar tycker att det är viktigt med en stor variation av boendeformer och att bostäder ska byggas efter behov. Barn och unga ska inte behöva stå i bostadskö i flera år för att kunna studera på annan ort. När det är dags att flytta hemifrån ska ungdomar inte heller hindras på grund av bostadsbristen.

Barn är beroende av vuxnas omsorg, trots det händer det att barn blir vräkt från sina hem. Kombinationen av höga hyror och låga löner är en av anledningarna till att barnfamiljer och unga blir hemlösa. Vi anser att alla boenden bör ha rimliga hyror för att alla ska ha råd med ett hem. Barnfamiljer ska inte kunna vräkas från sitt boende. Det är upp till varje kommun att förhindra att det sker.

Boendet är en av de viktigaste trygghetsfaktorerna i ett barns liv.

En human och jämlik asylpolitik

”Ett barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats. Ansökningar från familjer som vill återförenas över statsgränser ska behandlas på ett positivt, humant och snabbt sätt.”

Barnkonventionen artikel 10

Runt om i världen är barn på flykt. Många far illa, även bland dem som kommer till Sverige.

Unga Örnar vill därför att:

- Barn snabbt ska återförenas med sin familj om den splittrats.
- Barn som söker skydd i Sverige ska ha tillgång till skola och sjukvård på samma sätt som svenska medborgare.
- När barn söker asyl i Sverige ska ärendet prioriteras och hanteras skyndsamt.

Alla barn har rätt att vara med sin familj. Att vara frånskild sin familj kan för barn innebära ett stort trauma. Det är därför viktigt att återföreningsprocessen hanteras skyndsamt för att minska risken för psykisk ohälsa hos det drabbade barnet. Barn ska kunna ansöka om uppehållstillstånd på anknytning från Sverige.

Förutsättningarna för ett bra liv ska inte bero på geografisk härkomst. Ett barn som söker skydd i Sverige ska ha tillgång till utbildning och sjukvård på samma sätt som svenska medborgare har. Barns utveckling och välmående ska påverkas så lite som möjligt i händelse av flykt.

Det är en stor påfrestning för barn att vara på flykt. För att minska de risker en flykt innebär ska barn kunna ansöka om asyl från tredje land. Alla barn som söker asyl i Sverige prioriteras och långa handläggningstider undvikas. Om handläggningstiden dröjer på grund av oförutsedda händelser ska barnet löpande få information om processen på ett begripligt sätt.

Jämlikhet oberoende av funktionsvariation

”Ett barn med funktionsvariation har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.”

Barnkonventionen artikel 23

Barn och unga med fysiska eller psykiska funktionsvariationer exkluderas när samhället brister i att anpassa såväl skolgång, vård och fritidsaktiviteter.

Unga Örnar vill därför att:

- Alla barn och unga som behöver får individuell anpassning av undervisningen.
- Tillgängligheten till fritidsaktiviteter och allmänna rum ökar.
- Alla barn och unga som har behov av samhällets stöd och personlig assistans ska få det.

Om en elev har behov av hjälpmedel ska de alltid finnas tillgängliga i skolan. Skolpersonal behöver löpande utbildas för att få förståelse för barn och ungas olikheter och för att kunna erbjuda relevant anpassning för varje individ. Även tydlighet, struktur, kontinuitet och rutiner för individer som behöver det ska respekteras och upprätthållas.

Alla barn och unga har rätt till en meningsfull fritid, men barn och unga med funktionsvariationer riskerar att exkluderas från fritidsaktiviteter om de inte anpassas. Ingen ska behöva stå vid sidan av och titta på utan att ha möjlighet att delta. Även i det allmänna rummet ska alla inkluderas vilket innebär att parker, museer, utställningar och evenemang ska vara öppna för alla att delta på likvärdiga sätt. Ingen ska förvägras att se sitt favoritband, utställning eller dansuppvisning på grund av en funktionsvariation.

Barns rättigheter är inte valbara. Alla barn och unga har rätt till ett fullvärdigt liv och ingen ska riskera att stå utan livsnödvändig hjälp i sin vardag. Samhällets stöd ska alltid ges till alla barn och unga som är i behov av det för att exempelvis kunna äta, gå i skolan och ha en meningsfull fritid. När barn och unga har behov av samhällets stöd, exempelvis i form av personlig assistans, ska de få stödet beviljat. Alla barn är allas barn!

Varje barn har rätt till social trygghet

Jämlika stödåtgärder mot psykisk ohälsa

”Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.”

Barnkonventionen artikel 19

Barn och unga är en utsatt grupp i samhället. Allt för många barn och unga drabbas av psykisk ohälsa och det är dags att beslutsfattare tar problemet på allvar.

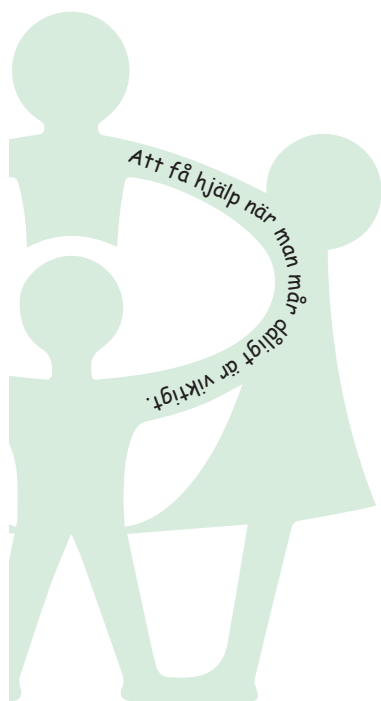
Unga Örnar vill därför att:

- Elevhälsan och barn- och ungdomspsykiatri ska ge stöd till alla barn och unga som behöver det.
- Barn och ungas förståelse kring sociala medier ska öka.
- Skolan ska arbeta för att stärka barn och ungas självkänsla.

Skolan har en viktig roll i arbetet mot den skenande psykiska ohälsan. Elevhälsan behöver få tillräckliga resurser för att axla sitt ansvar och kunna möta det stora behov av stöd som finns bland barn och unga idag. Samhället måste acceptera att det ofta krävs långa stödåtgärder snarare än snabba lösningar. Det finnas många förklaringar till att barn och unga mår dåligt idag, men oavsett anledning är det viktigt att stödet finns nära tillhands och ges omgående när det behövs. De långa köerna till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) måste bli kortare.

Att få hjälp när man mår dåligt är viktigt. Parallellt med det arbetet behöver förebyggande arbete bedrivas med målet att inget barn någonsin ska behöva må dåligt. Sociala medier har blivit en naturlig del av våra liv och det har visat sig att många barn och unga påverkas negativt av sociala medier. Vi anser därför att skolan behöver få i uppgift att utrusta barn och unga i hur man kan hantera klimatet på sociala medier vad gäller gilla-markeringar, näthat, mobbing och det retuscherade livsödet som ofta presenteras som sanning.

En stark självkänsla är viktig för att barn ska må bra. Grunden för barns självkänsla skapas ofta i hemmet. För att barn och unga ska få jämlika stödåtgärder mot psykisk ohälsa anser vi att arbetet för att stärka barns självkänsla också behöver ske i skolan. Vi vill därför att skolan ska säkerställa att all undervisning sker på ett sätt som främjar en stark självkänsla hos varje elev.

Ett jämlikt inflytande

”Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad”

Barnkonventionen artikel 12

Barn och ungas åsikter blir ofta bortglömda eller förbisedda när vuxen-världen sitter runt beslutsbordet. För att samhället ska utvecklas på bästa sätt behöver det ta hänsyn till barn och ungas åsikter.

Unga Örnar vill därför att:

- Rösträttsåldern sänks till 16 år i lokala och regionala val.
- Varje kommun ska ha ett ungdomsråd och ett lokalt barnombud.
- Alla skolor ska ha ett fungerande elevråd.

Barn och unga måste få vara med och påverka samhället på samma sätt som vuxna, speciellt när det handlar om deras närmiljö. Därför ska även barn ha möjligheten att rösta i allmänna val från och med 16 års ålder.

Även utanför skolan behöver barn och unga bli lyssnade på. Därför anser vi att varje kommun ska ha ett ungdomsråd bestående av barn och unga i åldern 13–17 år som kommunfullmäktige och kommunledning ska konsultera vid alla beslut som påverkar barn. Att ge barn och unga inflytande kräver engagemang från vuxenvärlden. Varje kommun behöver därför ha ett barnombud med uppdrag att säkerställa barns inflytande i kommunen. Ett barnombud kan även organisera ungdomsrådet och skolornas elevråd med uppgift att utbilda och stötta. Barnombudet kan vara barn och ungas länk till beslutsfattarna och dessutom säkerställa att barn och ungas delaktighet ökar.

För att skapa ett hållbart intresse för demokrati måste barn och unga redan under skoltiden uppleva att deras åsikter är viktiga och att de har möjlighet att påverka. En elev som känner sig delaktig, precis som en anställd på en arbetsplats, trivs mycket bättre. Eleverna är närmast verksamheten och är därför en målgrupp som är viktig att lyssna på. Elevrådet ska ha inflytande i alla skolfrågor, inte bara vad gäller den faktiska undervisningen. Alla frågor som rör elever ska diskuteras mellan elevråd och skolledning. Elevrådet bör ha en representant i skolledningen.

Barnkonventionen i korthet

Artikel 1–54

1. **Som barn räknas varje människa under 18 år.**
2. **Alla barn är** lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
3. **Vid alla beslut** som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
4. **Politiker som styr** länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser.
5. **Barnets föräldrar** eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppfostran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfyllda.
6. **Barn har rätt till** liv, överlevnad och utveckling.
7. **Barn har rätt till** ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.
8. **Barn har rätt till** sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släktförhållanden.
9. **Barn ska inte** skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.
10. **Barn har rätt att** återförenas med sin familj om familjen splittrats.
11. **Varje stat ska** bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.
12. **Barn har rätt** att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
13. **Barn har rätt till** yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.
14. **Barn har rätt att** utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.
15. **Barn har rätt att** delta i föreningar och fredliga sammankomster.
16. **Barn har rätt till** ett privatliv.
17. **Barn har rätt att** få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.
18. **Barnets föräldrar** eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppfostran och utveckling, med statens stöd.
19. **Barn ska skyddas** mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.
20. **Barn som** av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.
21. **Vid adoption ska** staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.
22. **Barn på flykt** har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.
23. **Ett barn med funktionsvariation** har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.
24. **Barn har rätt till** bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
25. **Varje stat ska** regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.
26. **Barn har rätt till** social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.
27. **Varje barn har rätt till** skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.
28. **Varje barn har rätt till** utbildning. Grundskolan ska vara gratis.
29. **Skolan ska hjälpa** barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.
30. **Barn som tillhör** etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.
31. **Barn har rätt till** lek, vila och fritid.
32. **Barn har rätt att** skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.
33. **Barn ska skyddas** från narkotika.
34. **Barn ska skyddas** från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.
35. **Varje stat ska** förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.
36. **Varje stat ska** skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.
37. **Barn ska inte** utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
38. **Varje stat ska** säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
39. **Barn som har** utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
40. **Barn som anklagas** för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respekt fullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
41. **Om det finns** bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
42. **Varje stat ska** göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
- 43–45: **FNs kommitté för barns rättigheter** övervakar och granskar att staterna följer Barnkonventionen genom en särskild rapporteringsprocess.
- 46–54: En stat blir bunden av Barnkonventionen genom att ratificera den.